

ЯК НЕ СТАЦЬ
АХВЯРАЙ
МАХЛЯРОЎ

3

КАЛІ ЗВЕР
АДЧУЎ
НЕБЯСПЕКУ...

5

Выдаецца
з 9 жніўня 1917 г.

Родная газета на роднай мове

29

МАЯ
2021 г.

СУБОТА

№ 100 (29469)

ЗВЯЗДА

«Праект пад назвай СНД адбыўся і зноў пацвярджае сваю жыццяздольнасць у гэты няпросты час»

Фота БелТА

Прэзідэнт Беларусі сустрэўся з удзельнікамі пасяджэння Савета кіраўнікоў урада СНД, якое ўчора прайшло ў Мінску. Беларусь, як старшыня Садружнасці ў 2021 годзе, выступае за наданне ёй дынамікі і аўтарытэту, а таксама за плённае супрацоўніцтва краін. Аднавае пытанне стане ключовай тэмай сустрэчы Прэзідэнта з кіраўнікамі ўрадаў СНД.

«Мне прыемна, што вы прыехалі ў Мінск, — павітаў удзельнікаў саміту Аляксандр Лукашэнка. — Наколькі я назіраў напярэдадні, многія змаглі пагаварыць тэт-а-тэт, высветліць усе адносіны і перспектывы. Я рады, што вы на беларускай зямлі, нягледзячы на атакі на Беларусь у асноўным у інтэрнэце. Вы бачыце, што абстаноўка ў нас спакойная. Мінск па-ранейшаму ціхі, спакойны, утульны горад для жыцця людзей. Так што сардэчна запрашаем і грамадзян вашых дзяржаў».

«Пытанні для абмеркавання заўсёды было шмат»

«Трэба адкрывацца, весці жывы дыялог, ісці адзін аднаму насустрач. Пагадзіцеся, ніякія нават самыя сучасныя тэхнічныя сродкі сувязі, якія мы вымушаны актыўна карыстацца, не могуць замяніць даверлівага зносіны. Тым больш што пытанні для абмеркавання заўсёды было шмат, і сёння іх не менш», — адзначыў Аляксандр Лукашэнка.

Ён канстатаваў: сёння можна з поўнай упэўненасцю сказаць, што праект пад назвай СНД адбыўся і зноў пацвярджае сваю жыццяздольнасць у гэты няпросты час.

«Нават развал Савецкага Саюза не змог канчаткова парваць трывалыя інтэграцыйныя сувязі паміж брацімі савецкімі рэспублікамі. Гэта была вялікая краіна ва ўсіх адносінах — вельмі прыцягальны геапалітычны цэнтр з развітой эканомікай і перадавай культурай, дзе мірна жылі больш за сотню розных этнасаў», — сказаў беларускі лідар.

«Мы маем каласальны вопыт некалькіх пакаленняў, шматвяковыя традыцыі дружбы і добрасуседства. Сілу духоўнага адзінства

савецкіх народаў прадэманстравалі нашы дзяды і прадзеды. Мы маем тое, што нам падарылі дзяды і прадзеды, бацькі, перамогшы ў самай крывавай вайне мінулага стагоддзя», — падкрэсліў Прэзідэнт.

«Самы галоўны патэнцыял нас усіх — гэта наш дух»

Адным з аргументаў на карысць інтэграцыі Аляксандр Лукашэнка назваў мэтанакіраваную работу, якая праводзіцца знешнімі сіламі супраць Садружнасці. «Сёння ў наяўнасці — відэаочнае грэбанне прынцыпамі міжнароднага права і рост колькасці выпадкаў прымянення так званых права моцнага. Шчыра кажучы, я апошнім часам усё больш сумняваюся, ці моцныя яны настолькі, як гэта дэманструюць», — заўважыў Прэзідэнт.

Але, па словах кіраўніка дзяржавы, логіка апанентаў цалкам зразумелая. «Па-першае, мы ўмацоўваемся, адпаведна, здольныя перашкодзіць іх планам па выбудоўванні аднапалярнага свету. Па-другое, нашы краіны маюць каласальны патэнцыял, што выклікае непакое і канкурэнцыю. Самы галоўны патэнцыял нас усіх — гэта наш дух. І, па-трэцяе, гэты патэнцыял можа быць памножаны, калі мы

працягнем паглыбляць нашу інтэграцыю», — растлумачыў ён.

Аляксандр Лукашэнка падкрэсліў, што адным з непарушных прырытэўтаў знешняй палітыкі Рэспублікі Беларусь сёння з'яўляецца развіццё сувязяў унутры аб'яднання. Па яго словах, найбольш актуальныя задачы Садружнасці пазначаны ў праграмных дакументах беларускага старшынства, яны таксама прасоўваюцца ў фармаце ЕАЭС. Многія задачы ўжо рэалізаваны ў рамках Саюзнай дзяржавы Беларусі і Расіі.

Прэзідэнт Беларусі заўважыў, што асноўную ўвагу ўрадаў краін СНД і яе рабочых органаў трэба засяродзіць на развіцці агульнай эканамічнай прасторы. «Скажу адкрыта і прама: калі мы ў найбліжэйшы час гэта не вырашым, казачка аб існаванні эфектыўнай Садружнасці Незалежных Дзяржаў не давядзецца. Настаў час, канчаткова расставішы ўсе кропкі над «і», прыняць рашэнне па фарміраванні гэтага падмурка адносін нашых дзяржаў. Падмурак — гэта эканоміка», — заявіў беларускі лідар.

Аснова для паспяховага развіцця эканамічнай інтэграцыі, па словах кіраўніка дзяржавы, — удасканаленне дакументаў Садружнасці і гарманізацыя іх з нарматыўна-прававой базай Еўразійскага эканамічнага саюза. «І потым вельмі эфектыўна рухацца наперад», — сказаў Аляксандр Лукашэнка.

«Давайце не страцім адзін аднаго»

Беларускі лідар звярнуў увагу на тое, што разам краіны Садружнасці змогуць больш эфектыўна супрацьстаяць новым глабальным выклікам, у тым ліку распаўсюджванню каранавіруснай інфекцыі і яе наступстваў, а таксама спрабам расхістання сітуацыі ў розных рэгіёнах.

СТАР. 2

СУСТРЭЧА ПРЭЗІДЭНТАЎ БЕЛАРУСІ І РАСІІ Ў СОЧЫ ПАКАЗАЛА ВАЖНАСЦЬ ЗАМАЦАВАННЯ ПАЗІТЫЎНЫХ ТЭНДЭНЦЫЙ У СУПРАЦОЎНІЦТВЕ ДЗВЮХ КРАІН

Сустрэча Прэзідэнта Беларусі Аляксандра Лукашэнка і Прэзідэнта Расіі Уладзіміра Пуціна прайшла ўчора ўвечары ў Сочы. Пра гэта прайнфармаваў Telegram-канал «Пул Першага», паведамляе БелТА.

Прэзідэнт Аляксандр Лукашэнка прыбыў у Сочы ў пятніцу, у другой палове дня.

Кіраўнік беларускай дзяржавы ў пачатку сустрэчы адзначыў, што ідзе спроба разгайдаць сітуацыю ў Беларусі да ўзроўню жніўня мінулага года. «Я вас прайнфармую. Карыстаючыся такімі давернымі адносіннямі з вамі, захаліў некаторыя дакументы. Пакажу вам, каб вы разумелі, што адбываецца», — сказаў Прэзідэнт Беларусі.

Ён нагадаў пра перыяд мінулага года, калі рознымі краінамі давалася вывозіць сваіх грамадзян з іншых дзяржаў на фоне абмежаванняў, выкліканых пандэміяй. «Напэўна, больш ніхто так, як Расія, не ратаваў сваіх людзей, вывозячы з курортаў. Разам з Індыяй вы і нам дапамагалі, чалавек 200 вывезлі беларусаў, дзесці і мы адначасова

вывозілі расіян — «Белавія» наша. Тады ж усе закрыліся. Адзін аэрапорт у Мінску працаваў, і вывозілі сваіх людзей. Яны (шэраг замежных краін, у тым ліку ў Еўрасаюзе, ЗША. — Заўв. БелТА) усё закрылі, — нагадаў кіраўнік дзяржавы. — Яны папрасілі «Белавія», і наша кампанія вывезла тысячы чалавек: шведаў, немцаў, палякаў, літоўцаў, амерыканцаў. Вывозілі ў Мінск, паколькі аэрапорт быў адкрыты адзіны. А потым амерыканцаў у нас забірлі ці мы ім туды адвозілі. Не ўяўляеце, як яны былі нам удзячныя — «Белавіі» — за вывезеных людзей, выратаваных».

У сувязі з гэтым Прэзідэнт акцэнтаваў увагу на рэакцыі гэтых жа краін на выпадак з самалётам Ryanair, які здзейсніў пасадку ў Мінску з-за паведамлення аб мініраванні. «Гэты выпадак з самалётам, да якога «Белавія» не мае ніякага дачынення», — падкрэсліў беларускі лідар.

Там самалётаў «Белавія» не было (у інцыдэнце з самалётам Ryanair. — Заўв. БелТА), яна базіруецца ў аэрапорце. Чужы самалёт. Папракаюць ваенных, што мы яго там пасадзілі. «Белавія» пры чым? І калі б не вы — у гэты перыяд, я гляджу, Масква

адмаўляе: ляціце вакол Беларусі — не прымаюць самалёты ў Маскве. Адразу адчулі. Але за што пакаралі працоўны калектыў «Белавія»? За тое, што яны ў ковід іх вывозілі тысячамі. Вось іх аблічча», — звярнуў увагу беларускі лідар.

Уладзімір Пуцін у сувязі з гэтым прыгадаў выпадак, калі на Захадзе ў свой час пасадзілі самалёт прэзідэнта «Балівіі». «Прэзідэнт вывелі з самалёта, і нічога — цішыня», — заўважыў ён.

Аляксандр Лукашэнка пагадзіўся і зазначыў, што ёсць і іншыя выпадкі ў свеце, калі прымушалі да пасадкі самалёты тых ці іншых краін і пры гэтым ніхто не крычаў з гэтай прычыны. «Проста зразумела, што ад нас хочучы гэтыя «сэбры» нашы заходнія. Што тут абмяркоўваць... Але няма тых вышынь, якія большавікі не бралі. Возьмем і мы», — падкрэсліў Прэзідэнт Беларусі.

Далей лідары абмеркавалі двухбаковае гандлёва-эканамічнае супрацоўніцтва. Уладзімір Пуцін, у прыватнасці, адзначыў рост беларуска-расійскага тавараабароту і падкрэсліў важнасць замацавання пазітыўных тэндэнцый у супрацоўніцтве дзвюх краін. У першым квар-

тале бягучага года Расія застаецца ключавым гандлёва-эканамічным партнёрам Беларусі. Мы назіраем значны рост тавараабароту — 18,4 %. Гэта добрая тэндэнцыя. Важна яе захаваць пры актыўнай рабоце ўрадаў», — сказаў расійскі лідар.

Прэзідэнт Беларусі адзначыў, што, сапраўды, шмат было размоў наконц цяперашняй сустрэчы. «Нечакана нават для мяне. Вось, сустракаецца вельмі часта і іншае... Але гэта наш план. Галоўнае, што мы рухаемся наперад. Вы правільна адзначылі рост тавараабароту. Мы пралічваем зараз літаральна кожную долю працэнта. І бачым, што мы перацягнем сёлета — Беларусь і Расія — свой тавараабарот дакавіднага ўзроўню. Тут якраў у нас тэмпы нядронняў».

Аляксандр Лукашэнка канстатаваў, што ў Беларусі тэмпы ВУП прыкладна такі ж, як і ў Расіі. «Нам жа, ведаеце, прадалі ці ледзь не стагнацую нейкую. Эканоміка ў Расіі расце. Натуральна, прывязаная да Расіі, і наша эканоміка нармальна рухаецца. Але заўсёды ёсць жадаючыя падкінуць нам праблем. Вы пра іх ведаеце», — сказаў ён.

Найлепшы від на родны горад

Магілёўскія школьнікі Паліна НЯЧАЕВА, Ягор КОЙПІШ і Ульяна ПЯРМІНАВА, якія паспяхова скончылі дзясяты клас, майскім надвячоркам прыйшлі на набярэжную, з якой адкрываецца цудоўны від на Дняпро.

Важная справа

ВЫХАВАЦЬ ВУЧОНАГА МОЖА ТОЛЬКІ ВУЧОНЫ, або Чаму ў навуку павінны прыходзіць асобы?

Ёсць меркаванне, што рухаць навуку наперад павінна моладзь. У маладых заўсёды шмат ідэй, яны не баяцца праяўляць ініцыятыву, для іх не існуе бяспрэчных аўтарытэтаў, яны ўсё падвяргаюць сумненню і, галоўнае, не баяцца выходзіць за межы звыклых уяўленняў і рызыкаваць. А для навукі патрэбны менавіта смеласць і дзёркасць. Але ці часта можна пацуць ад маладых пра іх жаданне стаць даследчыкам? Прафесія вучонага паступова страчвае для маладога пакалення былую прывабнасць. Таму пытанні падрыхтоўкі інтэлектуальнай эліты застаюцца актуальнымі для ўсіх краін. І Беларусь — не выключэнне.

Дваццаць гадоў таму ў структуры Нацыянальнай акадэміі навук з'явілася навучальная ўстанова новага тыпу — Інстытут падрыхтоўкі навуковых кадраў. Асноўная яго мэта — умацаванне сувязі вышэйшай школы з акадэмічнымі навукова-даследчымі ўстановамі. Сёння ў акадэміі ўсяля 20 працэнтаў навуковых кадраў складае моладзь ва ўзросце да 29 гадоў. Падчас рэспубліканскага маладзёжнага форуму «Беларусь інтэлектуальная», які прайшоў у Акадэміі навук з удзелам 200 маладых даследчыкаў, рэктар Інстытута падрыхтоўкі навуковых кадраў Марат ЖЫЛІНСКІ раскажаў пра тое, як выхоўваецца інтэлектуальная эліта краіны і з якімі праблемамі давядзецца сутыкнуцца.

На перадавой акадэмічнай навуцы

— Падрыхтоўка даследчыка высокай навуковай кваліфікацыі — найважнейшая задача, сфармуляваная ў прынятай на II з'ездзе беларускіх вучоных Стратэгіі «Навука і тэхналогіі: 2018—2040», — паведаміў ён. — Пад кіраўніцтвам акадэмікаў, членаў-карэспандэнтаў, вядучых вучоных і навуковых супрацоўнікаў арганізацыі ў магистратуры Акадэміі навук вядзецца планаваная работа па падрыхтоўцы навуковага кадравага патэнцыялу. Сёння Інстытут падрыхтоўкі навуковых кадраў рыхтуе магистратура па запатрабаваных фундаментальных спецыяльнасцях для навуковых арганізацый Нацыянальнай акадэміі навук. Падкрэсліў, што для гэтых мэт задзейнічана матэрыяльна-тэхнічная база ўсіх арганізацый НАН, якая з'яўляецца найбуйнейшай навукова-тэхнічнай карпарацыяй у краіне.

У акадэміі дзейнічае шмат навукова-практычных цэнтраў і інавацыйных вытворчасцяў.

Фарміраванне будучых вучоных адбываецца не ў вучэбных аўдыторыях, а, так бы мовіць, на перадавой акадэмічнай навуцы — у лабараторыях акадэмічных інстытутаў і навукова-практычных цэнтраў, на эксперыментальных пляцоўках, археалагічных раскопках.

Дарэчы, 90 працэнтаў кіраўнікоў магистарскіх дысертацый — гэта акадэмічныя вучоныя. Запатрабаванасць выпускнікоў інстытута пацвярджаецца іх стапрацэнтным размеркаваннем. Дзяржава робіць усё, каб у маладых вучоных было першае працоўнае месца, каб яны былі забяспечаны жыллем, мелі магчымасць для творчага і кар'ернага росту. Па выніках Рэспубліканскага студэнцкага конкурсу навуковых работ кожны пяты выпускнік нашай магистратуры быў узнагароджаны дыпламам Міністэрства адукацыі.

СТАР. 2

КОРАТКА

• «Вялікі камень» падпісаў пагадненне з Беларускім саюзам журналістаў.

• Генпракурор узбудзіў кримінальную справу ў сувязі з інцыдэнтам з дзяржсцягам Беларусі ў Рызе.

• Мазырскі НПЗ з 1 чэрвеня прыступае да капітальнага рамонту.

• «Белнасенне» заклала дэманстрацыйныя палі сельгасраслін у кожнай вобласці.

• Паслуга платнай вакцынацыі можа хутка з'явіцца ў беларускіх здраўніцах.

• Аднаўленчае лячэнне пасля COVID-19 даступна ў 70 санаторыях Беларусі.

Размова па сутнасці

ДОБРЫЯ СПРАВЫ ДЛЯ ПРЫРОДЫ

Як сіламі паляўнічых і рыбалоўаў падтрымліваецца дзікая фаўна

Сёлета адна з найстарэйшых грамадскіх арганізацый краіны — рэспубліканскае дзяржаўна-грамадскае аб'яднанне «Беларускае таварыства паляўнічых і рыбалоўаў» — адзначае сваё 100-годдзе. «Звязда» пагаварыла са старшынёй таварыства Юрыем ШУМСКІМ пра тое, чым сёння жывуць яго ўдзельнікі.

ДЛЯ БЕЛАРУСКІХ ПАЛЯЎНІЧЫХ — АСАБЛІВЫЯ ЎМОВЫ

— Юрый Іванавіч, якія задачы аб'яднання вы лічыце галоўнымі?

— Асноўныя дзяржаўна значныя задачы былі вызначаны адпаведным указам Прэзідэнта. Сярод іх — стварэнне членам аб'яднання ўмоў для палявання і аматарскага рыбалоўства, вядзенне высокаэфектыўных паляўнічых і рыбалоўных гаспадарак, арганізацыя навучання грамадзян краіны правам палявання і аматарскага рыбалоўства, арганізацыя і вядзенне паляўнічага сабакаводства і іншае.

СТАР. 5

Старшыня таварыства Юрый ШУМСКІ.

